

SA EESTI TERVISERAJAD

*Majandusaasta aruanne
31. detsembril 2007 lõppenud
majandusaasta kohta*

Majandusaasta algus	1. jaanuar 2007
Majandusaasta lõpp	31. detsember 2007
Ühingu nimetus	Sihtasutus EESTI TERVISERAJAD
Mittetulundusühingute ja sihtasutuste registri number	90008821
Juriidiline aadress	Pirita tee 12, Tallinn 10127
Postiaadress	Munga 12, 51004 Tartu
Telefon	+372 50 34 594
Faks	+372 74 07 188
E-mail	jaanus.pulles@neti.ee
Veebilehekülg	www.terviserajad.ee
Põhitegevusala	Eestimaa liikumis- ja spordiradade väljaarendamine (vastavalt EMTAK klassifikaatorile „Spordirajatiste käitus“, kood 93111)
Audiitorkontroll	AS Deloitte Audit Eesti
Majandusaasta aruandele lisatud dokument	Sõltumatu audiitori järeldusotsus

SA EESTI TERVISERAJAD

SISUKORD

TEGEVUSARUANNE.....

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE.....

JUHATAJA DEKLARATSIOON.....

BILANSS.....

TULUDE JA KULUDE ARUANNE.....

RAHAVOOGUDE ARUANNE.....

NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE.....

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD.....

LISA 1. KASUTATUD ARVESTUSPÕHIMÕTTED.....

LISA 2. VARUD.....

LISA 3. LÜHI- JA PIKAAJALISED NÕUDED.....

LISA 4. MATERIAALNE PÕHIVARA.....

LISA 5. LAENUKOHUSTUSED.....

LISA 6. VÕLAD TÖÖVÕTJATELE.....

LISA 7. MAKSUDE ETTEMAKSED JA TAGASINÕUDED NING MAKSUVÕLAD.....

LISA 8. MITMESUGUSED TEGEVUSKULUD.....

LISA 9. JAGATUD TOETUSED.....

LISA 10. MÜÜGITULU.....

LISA 11. BILANSIVÄLISED JA TINGIMUSLIKUD KOHUSTUSED.....

LISA 12. TEHINGUD SEOTUD OSAPOOLTEGA.....

JUHATAJA JA NÕUKOGU ALLKIRJAD.....

SÕLTUMATU AUDIITORI JÄRELDUSOTSUS.....

Kandepind laieneb

Sihtasutus Eesti Terviserajad põhitegevuseks on Eestimaa liikumis- ja spordiradade väljaarendamise koordineerimine ja toetamine. Eesmärgiks on kindlustada aastaringse, tasuta kasutatava ning kvaliteetse looduses liikumisvõimaluse kättesaadavuse olulisele osale Eestimaa elanikkonnast.

Esimesel, 2005. sihtasutuse tegevusaastal, lähtusime investeerimisotsustes eelkõige võimalikult suurele kasutajate hulgale kättesaadavuse põhimõttest.

Sihtasutuse teisel tegevusaastal laienes arendusprojekti kandepind eelkõige väiksema asustustihedusega piirkondade osas. Kõikjal Eestimaal, kus on jõutud tänapäevaselt korrastatud ja valgustatud terviseraja valmimiseni on kaasnud keskuste külastatavuse hüppeline tõus. Eriti just Eesti suuremate linnade looduslikes sportimiskeskustes, mis omakorda on tõstatanud arendustegevuse üheks oluliseks nõudeks liikumisohutuse kindlustamise vajaduse.

Sihtasutuse eesmärgi saavutamisel on piirkondlikult sobivaimate lahendusvariantide väljatöötamise kõrval väga oluliseks vajalike finantsvahendite kindlustamine. Arendusprojekti kolmandal aastal tõusis tuntavalt kohalike omavalitsuste aktiivsus ja omapoolne panustamine terviseradade ja vajaliku infrastruktuuri väljaarendamiseks. Kohalike omavalitsuste eelarveliste eraldiste ja sihtasutuse poolt kindlustatud vahenditega on õnnestunud tagada nõutud omafinantseerimiste määrad toetusfondidest sihtotstarbeliste investeeringute tegemiseks terviseradade arendamisel.

Koostööst Eesti Vabariigi Kultuuriministeeriumi poolt hallatava „Regionaalsete Sportimiskeskuste programmi” kavandatud vahenditega on spordikeskustel tekkinud laiapõhjalisem kindlus nii soovitu planeerimiseks kui ka elluviimiseks.

Terviseradade hoolduskulud on valdavalt planeeritud juba kohalike omavalitsuste eelarvetesse. Parima lõpptulemuse annab kooslus, kus terviseradade hooldustööd on omavalitsuse tellituna ja kohaliku spordiklubi poolt teostatuna. On ju hooldatav keskkond klubi liikmetele töökeskkonnaks ja seetõttu on huvitatus heast lõpptulemusest suurim.

Kinnistunud on sihtasutuse roll terviseradade rajamise ja aastaringse hooldamise oskusteabe kogumises, koondamises ja edasiandmises. Samuti abi keskustele sobivaima haldava organisatsiooni vormi leidmisel. Aktiviseerunud on kohalike eestvedajate ja hooldusmeistrite omavaheline infovahetus ja läbikäimine.

Arendustegevus

Sihtasutuse arendustegevused on projektipõhised ja realiseeruvad valdavalt koostöös kohaliku meeskonna ning omavalitsustega.

Radade rajamisel ja rekonstrueerimisel kasutatakse sisseostetavaid töid ja teenuseid. Spetsiifiliste vajaduste tarbeks ja nende teenuste osas, mida turul ei osutata või mille osutajaid on ebapiisavalt, on soetatud sihtasutusele vastav tehnika.

Talvise hooldustehnika ja talveperioodiks kunstlume tootmise seadmete abil on jätkatud keskustele ja omavalitsusüksustele vajaliku ja finantsiliselt jõukohase renditeenuse osutamist. Kännufrees-multseri abil on õnnestunud suurepäraselt rajapõhjade ettevalmistus. Seda ka looduslikult tundliku pinnasega kohtades.

2007. aasta sügisel soetati traktori lisaseadmena rajapõhjade niitmiseks metsaaladel koormuskindel trummelniiduk.

Järjest enam suudavad kohalikud omavalitsused ise soetada oma kodupiirkonna radade tarbeks kvaliteetset hooldustehnikat.

2007. aasta alguses õnnestus koostöös Eesti Suusaliiduga esmakordselt Eestimaal käivitada üle suve lume hoidmise projekt. Projekti realiseerumine on kindlasti üks tulemuslikemaid ja ökonoomsemaid ettevõtmisi sportimiskeskustes võimalikult pika lumegarantiiga talveperioodi kindlustamisel. Eriti kontrastselt ilmneseid need võidud äsjalõppenud lumeta ja külmakraadideta talvel.

Soome Vuokatti keskuse tänastelt hooldusmeistritelt ja kogemustega suusatunneli rajajatelt saime teadmised mida rakendasime ka Eestis. Omandatud oskusteabe edastasime kõikidele keskustele, kus 2007. aasta veebruarikuus oli teoreetilinegi võimalus kunstlume säilitamise projekt käivitada: Jõulumäe, Nõmme, Pirita ja Mammaste.

Pärnumaal Jõulumäe ja Tallinnas Nõmme keskuses realiseerisime kavandatu ühiste jõududega. Tehvandi keskus realiseeris üle suve lumehoidmise projekti oma jõududega. Kolm keskust said lõppenud talvele vastu minna palju suurema kindlusega.

Üritused

SA EESTI TERVISERAJAD

TEGEVUSARUANNE

Teist aastat järjest korraldasime 25. veebruaril 2007 ülevabariikliku kandepinnaga Eesti terviseradade ühisürituse „Eesti terviseradadel ümber maakera...”. Rekordiüritusel fikseeris oma panuse 7614 suusatamisest ning kehalisest liikumisest lugu pidavat inimest. Registreeritud suusakilomeetrite arvuks saadi kokku 80099,3 km. Rohkearvulise suusarahva panus registreeriti 49-s Eestimaa erinevas sportimiskohas. Ürituse läbiviimisel olid aktiivselt abis ka Tallinna Ülikooli rekreatsiooniteaduskonna tudengid.

Üritus on muutumas traditsiooniliseks ning kujunemas Eesti terviseradade asukohti ja sportimisvõimalusi tutvustavaks esindusürituseks. [Paljud maakondlikud keskused on ürituse planeerinud oma rahvaspordikalendrisse.](#)

Põhikirjaline tegevus

Sihtasutuse poolt ja koostööst partneritega on 2007. aasta jooksul Eesti terviseradade projekti raames tehtud suuremaid parendusi, saanud vajalikku hooldustehnikat või alustatud projekteerimistegevusi järgmistel terviseradadel ja keskustes:

Tallinn, Pirita Spordikeskus:

- Ambrose mäe tõusu nõlvakindlustuse rajamine;
- Ohutu liikumise kindlustamiseks uue valgustatud rajalõigu planeerimine, mis võimaldaks Pirita Spordikeskusest ühesuunalist liikumist 2 km pikkusel Tamme ringil.

Tallinn, Nõmme-Harku:

- Nõmme Spordikeskuse suusasilla rekonstrueerimine – uue suusasilla ehitamine ühesuunalise liikumise tagamiseks;
- Kunstlume lisagarantii projekti käivitamine üle suve hoitava lume baasil
- Harku metsaringi rajapõhjade rekonstrueerimistöodes osalemine.

Harjumaa, Kõrvemaa

- Kõrvemaa-Aegviidu-Nelijärve-Jäneda-Valgehobusemäe terviseradade laiendamise, samuti täite- ja tasandustööde teostamine. Kõrvemaa suur ring kogupikkuses 65 km;
- Ühtse viidastiku edasiarendamine ja paigaldamine;
- Aegviidu ja Kõrvemaa rajalõikudes valgustuse projekteerimise lähteülesannete koostamine.

Harjumaa, Keila

- Keila valgustatud terviseraja ja SOS Keila Lasteküla vahelise 1,1 km rajaosa rajatrassi kaardistamine;
- rajakoridoride laiendamine ja puhastamine võsast;
- Kunstlumesüsteemi kasutamise oskusteabe edasiandmine.

Hiiumaa

- Kärkla-Paluküla terviseraja projekti koostamine.

Pärnumaa, Jõulumäe Tervisekeskus:

- kunstlume lisagarantii projekti käivitamine üle suve hoitava lume baasil;
- Suunaviitade lahendusvariandi väljatöötamine ja paigaldamine;
- Sportlasmajutuse projekteerimisel osalemine.

Ida-Virumaa, Pannjärve:

- Rajapõhjade tasandamine ja uute rajalõikude freesimis- ja tasandustööd 7,5 km ringil;
- Kunstlume lahendusvõimaluse planeerimine.

Ida-Virumaa, Sillamäe:

- Sillamäe ja Sinimägede vahelise rajatrassi asukoha planeeringu nõustamine.

Ida-Virumaa, Narva linn:

- Pähklimäe tervisekeskuse detailplaneeringu väljatöötamises osalemine;

- Narva Pähklikmäe rajakoridoride avamine ja rajaäärte võsast puhastamine.

Läänemaa, Haapsalu

- Paralepa terviseraja laiendamine ja puhastamine võsast;
- Paralepa tervisepargi tervikkontseptsiooni väljatöötamises osalemine.

Läänemaa, Palivere

- Palivere terviseraja laiendamine ja puhastamine võsast;
- Keskuse planeerimistöödel osalemine.

Lääne-Virumaa, Mõedaku

- Mõedaku spordikeskuse rajavalgustuse rekonstrueerimine.

Lääne-Virumaa, Rakvere

- Palermo terviseradade osaline valgustamine;
- Lääne-Viru terviseradade asukohaplaani väljatöötamine koostöös Rakvere linna, Rakvere, Vinni ja Rägavere valla ning Lääne-Viru maavalitsusega.

Lääne-Virumaa, Tamsalu

- Tamsalu suusaradade kunstlumegarantii lahendusvariantide väljatöötamine;
- Kunstlume tootmise testimine kohalikes oludes.

Tartumaa, Vooremäe

- Vooremäe Tervisekeskuse raja võrgustiku planeerimine ja mõõdistamine;
- Kerge reljeefiga rajalõikude ja valgustatava rajaosa planeerimine;
- Keskust arendava ja haldava organisatsiooni lähteülesande koostamine.

Tartumaa, Kambja

- Kambja pargiringi ja suusaradade laiendamine ja puhastamine võsast.

Võrumaa, Haanja

- Haanja-Kurgjärve uue kergliiklustee valgustuse projekteerimine;
- Haanja kunstlumelahenduse projekteerimises osalemine.

Võru Kubja

- Võru-Kubja valgustatud terviseraja rekonstrueerimise eeltööd.

Viljandimaa, Holstre-Polli

- Kunstlume tootmiseks vajaliku kompleksse tehnika kindlustamine.

Jõgevamaa, Kuremaa

- Täielikult rekonstrueeritud Kuremaa terviseradade viidastiku valmimine.

Põlvamaa, Mammaste tervisekeskus

- Kergema reljeefiga rajalõikude vajaduse kaardistamine;
- Lumetootmislahenduse edasiarendamise kavandamine.

Põlvamaa, Värskas

- Värskas terviseradade ja vajalike olmehoonete lahendusvariantide väljatöötamisel osalemine.

Valgamaa, Tõrvas

- Tõrvas terviseradade valgustamise projekteerimise alustamine.

Organisatsioon

2007. aastal muutsime SA põhikirja, viies selle vastavaks muutunud seadusandluse nõuetega. Sisulise muudatusena täiendati sihtasutuse tegevuse eesmärki ning lisati sihtasutuse üheks eesmärgipäraseks tegevusvaldkonnaks regulaarse liikumisharrastuse toetamine. Täiendatud sõnastus sihtasutuse tegevuse eesmärgist on alljärgnev:

”Sihtasutuse eesmärgiks on Eestimaa liikumis- ja spordiradade väljaarendamise ja regulaarse liikumisharrastuse toetamine, kindlustamaks looduses aastaringse ja tasuta aktiivse liikumisvõimaluse kättesaadavus olulisele osale Eesti elanikkonnast.”

Samuti on Sihtasutus Eesti Terviserajad jätkuvalt (alates 1. jaanuarist 2006) kantud tulumaksusoodustusega mitte-tulundusühingute ja sihtasutuste nimekirja. Kolme esimese rakendusaastaga on projekti arendamine sihtasutuse poolt püsinud planeeritud arengutempos.

2008. aasta alguses tehti sihtasutuse nõukogu poolt tagasivaade algselt kolmeaastaseks planeeritud arendusprojektile. Projekti areng ja mõju hinnati edukaks. Projektiga taotletud esialgne eesmärk, tuua murrang Eestimaa looduslike terviseradade väljaarendamises loeti täidetuks.

Eesti Terviseradade arendusprojekti jätkuv vajalikkus ühiskonna arengus on ilmne. Kõigi kolme osapoolle ühisotsusel otsustati Eesti Terviseradade arendusprojekti jätkata.

Sihtasutuse Eesti Terviserajad keskmine töötajate arv aruandeaastal on kaks inimest. Sihtasutuse juhataja töötab teenistuslepingu alusel ning raamatupidaja töölepingu alusel.

Töötajate töötasu üldsumma on aruandeaastal 323 872 krooni. Sihtasutuse juhatajale teenistuslepingu alusel makstud juhatuse liikme tasu oli sellest 282 000 krooni.

Nõukogu liikmed on töötanud vabatahtlikkuse alusel ja tasu neile nõukogu liikme töö eest makstud ei ole.

Jaanus Pulles

Juhataja

Juhataja deklareerib oma vastutust SA Eesti Terviserajad raamatupidamise aastaaruande koostamise eest 31. detsembril 2007 lõppenud majandusaasta kohta.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on järgitud Eesti hea raamatupidamistava nõudeid ning see kajastab õigesti ja õiglaselt SA Eesti Terviserajad finantsseisundit, majandustulemust ja rahavoogusid.

Raamatupidamise aastaaruande koostamine vastavalt Eesti hea raamatupidamistava nõuetele eeldab juhatajalt hinnangute andmist, mis mõjutavad SA Eesti Terviserajad varasid ja kohustusi aruandekuupäeva seisuga ning tulusid ja kulusid aruandeperioodil. Need hinnangud põhinevad aktuaalsel informatsioonil SA Eesti Terviserajad seisundist ning kavatsustest ja riskidest raamatupidamise aastaaruande koostamispäeva seisuga. Kajastatud majandustehingute lõplikud tulemused võivad erineda antud hinnangutest.

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnescid aruande koostamise kuupäevani 30. mai 2008.

Juhataja hinnangul on SA Eesti Terviserajad jätkuvalt tegutsev majandusüksus.

Nimi	Ametinimet	Allkiri	Kuupäev
Jaanus Pulles	juhataja	_____	30. mai 2008

SA EESTI TERVISERAJAD

JUHATAJA DEKLARATSIOON

VARAD	Lisa	31.12.2007 EEK	31.12.2006 EEK Korrigeeritud
Käibevara			
Raha	12	1 298 173	605 361
Ostjate laekumata arved		0	50 155
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud		605	2 825
Lõpetamata rajatis	2	1 073 870	625 888
Muud lühiajalised nõuded	3	425 736	0
Käibevara kokku		2 798 384	1 284 229
Pikaajalised finantsinvesteeringud			
Pikaajaline nõue	3	246 685	0
Pikaajalised finantsinvesteeringud kokku		246 685	0
Põhivara			
Materiaalne põhivara	4	1 613 051	3 009 062
Põhivara kokku		1 613 051	3 009 062
VARAD KOKKU		4 658 120	4 293 291
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL			
Lühiajalised kohustused			
Laenukohustused	5,12	0	1 072 299
Võlad hankijatele		53 321	885 113
Maksuvõlad	7	197 980	67 807
Võlad töövõtjatele	6	53 926	39 658
Muud viitvõlad		8 970	46
Lühiajalised kohustused kokku		314 197	2 064 923
Kohustused kokku		314 197	2 064 923
Netovara			
Eelmiste perioodide tulem		2 228 368	-836 773
Järgmisele majandusaastale ülekantav tegevuse tulem		2 115 555	3 065 141
Netovara kokku		4 343 923	2 228 368
KOHUSTUSED JA NETOVARA KOKKU		4 658 120	4 293 291

	Lisa	2007 EEK	2006 EEK Korrigeeritud
Tulud			
Mittesihtotstarbelised:			
Annetused ja toetused	12	6 400 000	7 749 997
Äritegevuse tulud	10	612 274	678 681
Saadud viivised		0	23 000
Tulud kokku		7 012 274	8 451 678
Kulud			
Jagatud toetused	9	-400 000	-814 873
Mitmesugused tegevuskulud	8	-2 090 838	-2 603 623
Tööjõukulud			
Palgakulu		-323 872	-270 336
Sotsiaalmaksud		-106 994	-89 337
Põhivara kulum	4	-1 576 660	-1 135 099
Muud ärikulud		-365 012	-405 479
Kulud kokku		-4 863 376	-5 318 747
Põhitegevuse tulem		2 148 898	3 132 931
Finantstulud ja –kulud			
Intressikulud	12	-33 343	-67 790
Finantstulud ja –kulud kokku		-33 343	-67 790
Aruandeaasta tulem		2 115 555	3 065 141

SA EESTI TERVISERAJAD

RAHAVOOGUDE ARUANNE 2007. AASTA KOHTA

	Lisa	2007 EEK	2006 EEK Korrigeeritud
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem		2 148 898	3 132 931
Korrigeerimised:			
Põhivara kulum	4	1 576 660	1 135 099
Ostjatelt laekumata arved		50 155	-50 155
Maksude ettemaksed		0	9 654
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud		2 220	-164
Muud lühiajalised nõuded	3	-326 271	0
Lõpetamata rajatis		-447 982	-611 481
<i>Kapitalirendi tingimustel müüdnud lõpetamata rajatis</i>		-531 089	0
Ostjate ettemaksed		0	-18 000
Võlad hankijatele		-831 792	-20 024
Maksuvõlad		130 173	48 111
Võlad töövõtjatele		14 268	2 988
Muud viitvõlad		8 924	-10 479
Kokku rahavood põhitegevusest		1 794 164	3 618 480
Rahavood investeerimisest			
Antud kapitalirendi põhiosa tagasimaksed		184 939	0
Põhivara soetamine	4	-180 649	-1 428 285
Rahavood investeerimisest kokku		4 290	-1 428 285
Rahavood finantseerimisest			
Võetud laenude tagasimaksed	5, 12	0	-500 000
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	5, 12	-1 072 299	-1 038 960
Makstud intressid		-33 343	-67 790
Rahavood finantseerimisest kokku		-1 105 642	-1 606 750
Rahavood kokku		692 812	583 445
RAHA AASTA ALGUSES		605 361	21 916
RAHA AASTA LÕPUS		1 298 173	605 361

	EEK
Saldo 31. detsember 2005	-836 773
Aruandeaasta tulem	<u>2 843 068</u>
Saldo 31. detsember 2006	2 006 295
Arvestuspõhimõtete muutuste mõju	<u>222 073</u>
Korrigeeritud 31. detsember 2006	<u>2 228 368</u>
Aruandeaasta tulem	<u>2 115 555</u>
Saldo 31. detsember 2007	<u>4 343 923</u>

SA EESTI TERVISERAJAD

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

31. DETSEMBRIL 2007 LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA

LISA 1. KASUTATUD ARVESTUSPÕHIMÕTTED

SA Eesti Terviserajad (edaspidi ka “Sihtasutus”) 2007. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes Eesti heast raamatupidamistavast. Eesti hea raamatupidamistava on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev raamatupidamistava, mille põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seadusega ning mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna juhendid.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud Eesti kroonides.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud soetusmaksumuse meetodil, välja arvatud teatud varade ümberhindlused õiglasesse väärtusesse.

Peamised arvestuspõhimõtted, mida kasutati raamatupidamise aastaaruande koostamisel, on toodud allpool.

Finantsvarad ja –kohustused

Finantsvaradeks loetakse raha, lepingulist õigust saada teiselt osapoolelt raha või muid finantsvarasid (näiteks nõuded ostjate vastu). Finantskohustusteks loetakse lepingulisi kohustusi tasuda teisele osapoollele raha või muid finantsvarasid.

Finantsvarad ja –kohustused võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara või –kohustuse eest makstava või saadava tasu õiglane väärtus.

Tavapärastel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval. Finantsvarade ja –kohustuste edasine arvestus toimub olenevalt nende tüübist kas õiglase väärtuse-, soetusmaksumuse või korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Nõuded ostjate vastu

Lühi- ja pikaajalisi nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil, st. nende nüüdisväärtuses, millest arvatakse maha ebatõenäoliselt laekuvad summad.

Kui ostjatelt laekumata arvete laekumine loetakse osaliselt või täielikult ebatõenäoliseks, kajastatakse allahindlust tulude ja kulude aruande real “Mitmesugused tegevuskulud”. Ostjatelt laekumata arved, mille sissenõudmiseks ei ole võimalik või majanduslikult kasulik meetmeid rakendada, hinnatakse lootusetuks ning kantakse bilansist välja.

Muud nõuded

Muud lühi- ja pikaajalised nõuded kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, st. nende nüüdisväärtuses, millest arvatakse maha ebatõenäoliselt laekuvad summad.

Lõpetamata rajatis

Sihtasutus kajastab varude sektisoonis, kirjel „Lõpetamata rajatis“ pooleliolevate rajatiste kogunenud kulusid. Projektid antakse üle või müüakse nende valmimisel.

Lõpetamata rajatised on hinnatud lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus. Neto realiseerimisväärtus on hinnanguline müügihind, millest on maha arvatud hinnangulised kulutused, mis on vajalikud toote müügivalmidusse viimiseks ja müügi sooritamiseks.

Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse toodete tootmisel, teenuste osutamisel või halduseesmärkidel Sihtasutuse poolt enam kui ühe aasta jooksul kasutatavaid varasid maksumusega alates 10 000 krooni. Materiaalne põhivara võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ning soetamisega otseselt seotud kulutustest.

Materiaalse põhivara objekti finantseerimiseks võetud laenu- ja kapitalirendi intressid kajastatakse tulude ja kulude aruandes perioodikuluna.

Kulumi arvestamisel kasutatakse lineaarse amortisatsiooni meetodit. Kuluminorm määratakse igale materiaalse põhivara objektile või igale selle olulisele eristatavale komponendile eraldi sõltuvalt kasulikust elueast. Sihtasutus kasutab kuluminormi 33,33 % aastas.

Vara väärtuse langus

Igal bilansipäeval hinnatakse, kas esineb tunnuseid, mis viitavad materiaalse põhivara väärtuse langusele. Juhul, kui Sihtasutuse juhtkonnal on kahtlusi mõne varaobjekti väärtuse langemise suhtes alla selle bilansilise väärtuse, viiakse läbi vara väärtuse test.

Allahindluste tühistamisi kajastatakse aruandeperioodi tulude ja kulude aruandes samal kulukirjel vastukandena.

Materiaalse põhivara vara väärtuse testi käigus leitakse vara kaetav väärtus. Juhul, kui väärtuse test ei ole teostatav üksiku varaobjekti osas, viiakse väärtuse test läbi väikseima varade grupi, kuhu see vara kuulub, ehk raha teeniva üksuse kohta.

Kaetav väärtus on võrdne kõrgemaga vara neto müügihinnast ja kasutusväärtusest. Kasutusväärtus on vara kasutamisest ja kasutusjärgsest müügist eeldatavalt saadavate rahavoogude nüüdisväärtus, kasutades diskontomäärana sarnase riskitasemega investeringute oodatavat tulusust. Vara hinnatakse alla kaetavale väärtusele juhul, kui vara kaetav väärtus on väiksem selle vara bilansilisest jääkmaksumusest. Allahindlus kajastatakse tekkepõhiselt aruandeperioodi kuluna tulude ja kulude aruande kirjel „Põhivara kulum“.

Alla hinnatud varade osas hinnatakse igal bilansipäeval, kas vara kaetav väärtus on tõusnud ja selleks viiakse läbi vara väärtuse test. Kui vara väärtuse testi tulemusel ilmneb, et vara kaetav väärtus on tõusnud ja varasema allahindluse kajastamine ei ole enam põhjendatud, siis suurendatakse vara bilansilist maksumust. Bilansilise maksumuse ülempiiriks on vara jääkmaksumus, mis oleks kujunenud, arvestades vahepealsel perioodil normaalset amortisatsiooni. Allahindluse tühistamist kajastatakse aruandeaasta tulude ja kulude aruande kirjel „Põhivara kulum“ kulu vähendamisenä.

Kohustused

Pikaajaliste kohustustena on bilansis kajastatud kohustused, mille maksetähtaeg on hiljem kui üks aasta peale bilansikuupäeva. Ülejäänud kohustused on kajastatud lühiajalistena.

Lubadused, garantiid ja muud kohustused, mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustuseks, avalikustatakse raamatupidamise aastaaruande lisades tingimuslike kohustustena.

Võetud laenud

Intressikandvad laenud kajastatakse esmaselt saadud raha summas. Edaspidi kajastatakse nimetatud finantskohustusi korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil, kus algset soetusmaksumust korrigeeritakse

SA EESTI TERVISERAJAD

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

31. DETSEMBRIL 2007 LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA

põhiosa tagasimaksetega.

Tulude ja kulude arvestus

Tulude ja kulude aruande koostamisel on lähtutud Raamatupidamise Toimkonna juhendis nr 14 lisas toodud skeemist.

Teenuse müügitulu kajastatakse teenuse osutamise perioodil, kui teenuse osutamise eest saadava tasu laekumine on tõenäoline ning müügitulu ja teenuse osutamisega seotud kulu on usaldusväärselt määratav.

Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt.

Saadud annetuste ja toetuste arvestusel lähtub Sihtasutus järgmistest põhimõtetest:

- (a) Mitte-sihtotstarbelisi annetusi ja toetuseid kajastatakse tuluna hetkel, mil nende laekumine on praktiliselt kindel (võttes vajadusel arvesse perioodi, mille eest need on tasutud);
- (b) Sihtotstarbelisi annetusi ja toetuseid (sh mitterahalisi annetusi ja toetusi) kajastatakse lähtudes juhendis RTJ 12 kirjeldatud sihtfinantseerimise arvestuse põhimõtetest (s.o. kajastatakse tuluna nendes perioodides, mil leiavad aset kulutused, mille kompenseerimiseks annetused ja toetused on mõeldud).

Jagatavad toetused ja annetused kajastatakse tekkepõhiselt kohustuse ja kuluna hetkel, kui on tehtud otsus nende väljamaksmise kohta. Väljamaksmisel vastav kohustus kustutatakse.

Rendiarvestus

Kapitalirendina kajastatakse selliseid renditehinguid, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Ülejäänud renditehinguid käsitletakse kasutusrendina.

Sihtasutus rentnikuna

Rentnik kajastab rendi jõustumisel kapitalirendi oma bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksede miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks ja kohustuse jääkväärtuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodile nii, et intressimäär oleks igal ajahetkel rendiperioodi jooksul kohustuse jääkväärtuse suhtes sama. Finantskulud kajastatakse üldjuhul tekkepõhiselt tulude ja kulude aruandes.

Sihtasutus rendileandjana

Rendileandja kajastab kapitalirendi alustel väljarenditud vara oma bilansis nõudena kapitalirenti tehtud netoinvesteeringu summas. Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse bilansis tavakorras, analoogiliselt muule bilansis kajastatavale varale. Kasutusrendimaksed kajastatakse tuluna ühtlaselt kogu rendiperioodi jooksul, sõltumata sellest, millistel perioodidel ja kui suured maksed tegelikult laekuvad.

Raha ja rahavood

Bilansikirje "Raha" sisaldab pangakontode saldosisid.

Põhitegevuse rahavood on koostatud kasutades kaudset meetodit. Investeerimis- ja finantseerimistegevuse rahavood on esitatud aruandeperioodi brutolaekumiste ja -väljamaksetena.

Arvestuspõhimõtete ja esitusviisi muudatused

2007. aastal on bilansi ja kasumiaruande võrdlusandmeid korrigeeritud järgmiselt:

	Esialgne 2006 EEK	Korrigeerimine EEK	Korrigeeritud 2006 EEK
Lõpetamata rajatis ¹	0	625 888	625 888
Maksude ettemaksed ²	355 948	-355 948	0
Maksuvõlad ²	19 940	47 867	67 807
Mitmesugused tegevuskulud	3 224 029	-620 406	2 603 623
Muud ärikulud	7 146	398 333	405 479

¹ Sihtasutus kajastab pooleliolevate rajatiste kogunenud kulusid varude sektsioonis, kirjel Lõpetamata rajatis. Võrdlusandmetes on vähendatud rajatiste arvelevõtmisel kulusid kirjel Mitmesugused tegevuskulud.

² Sihtasutus läks aruandeaastal üle otsearvestuse ja proportsionaalse käibemaksu arvestuse segameetodile, millega seoses korrigeeriti ka varasemate perioodide maksuarvestust.

SA EESTI TERVISERAJAD

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD 31. DETSEMBRIL 2007 LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA

LISA 2. VARUD

	31.12.2007 EEK	31.12.2006 EEK
Lõpetamata rajatis		
Kuremaa terviserada	0	503 018
Nõmme terviserada	1 073 870	122 870
Kokku	<u>1 073 870</u>	<u>625 888</u>

Lõpetamata rajatis koosneb Nõmme terviseradade väljaehitamiseks tehtud projekteerimise ja rajaehituse kuludest.

LISA 3. LÜHI- JA PIKAAJALISED NÕUDED

	31.12.2007 EEK	31.12.2006 EEK
Lühiajaline nõue		
Kapitalirendi tingimustel müüdud lõpetamata rajatis alusvaluutas EEK, intressimääraga 0% aastas, lõpptähtajaga aprill 2010.	99 465	0
Nõue ettemakstud tulevaste perioodide kulu tagastamiseks.	326 271	0
Pikaajaline nõue		
Kapitalirendi tingimustel müüdud lõpetamata rajatis alusvaluutas EEK, intressimääraga 0% aastas, lõpptähtajaga aprill 2010.	246 685	0
Lühi-ja pikaajaline nõue kokku	<u>672 421</u>	<u>0</u>

Ülaltoodud nõuete tagasimaksed jagunevad alljärgnevalt:

	EEK
Alla 1 aasta	425 736
1-5 aastat	246 685
Kokku	<u>672 421</u>

Kuremaa valgustatud terviseraja kõik paigaldatud rajatised, esemed ja seadmed on antud kokkuleppe alusel SA Eesti Terviseradade poolt vara üleandmise-vastuvõtmise aktiga üle Jõgeva valla asutusele Kuremaa ujula. Jõgeva vald tasub üleantavate seadmete eest kapitalirendi korras.

LISA 4. MATERIAALNE PÕHIVARA

Materiaalse põhivara liikumise aruanne on alljärgnev:

	Masinad ja seadmed EEK
Soetusmaksumus	
18. aprill 2005	0
Soetamine	2 471 529
31. detsember 2005	2 471 529
Soetamine	2 184 016
31. detsember 2006	4 655 545
Soetamine	180 649
31. detsember 2007	4 836 194
Akumuleeritud kulum	
18. aprill 2005	0
Kulum	-511 384
31. detsember 2005	-511 384
Kulum	-1 135 099
31. detsember 2006	-1 646 483
Kulum	-1 576 660
31. detsember 2007	-3 223 143
Jääkmaksumus	
31. detsember 2005	1 960 146
31. detsember 2006	3 009 062
31. detsember 2007	1 613 051

Aruandeperioodil tasus sihtasutus võetud kapitalirendi kohustused ning seisuga 31.12.2007 kapitalirendi tingimustel renditud varasid ei ole.

LISA 5. LAENUKOHUSTUSED

Sihtasutusel on alljärgnevad laenukohustused:

	31.12.2007 EEK	31.12.2006 EEK
Pikaajalised kapitalirendilepingud intressimääraga 3,176% s.o. 6 kuu euribor + 1% marginaal; alusvaluuta EUR lõpptähtajaga 15.12.2007 ja 30.12.2007. Kohustus oli tagatud liisitud varaga.	<u>0</u>	<u>1 072 299</u>

SA EESTI TERVISERAJAD

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

31. DETSEMBRIL 2007 LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA

Laenukohustused kokku	0	1 072 299
Sealhulgas lühiajaline osa	0	1 072 299

LISA 6. VÕLAD TÖÖVÕTJATELE

Töövõtjate võlgadena on kajastatud detsembrikuu eest arvestatud, kuid väljamaksmata brutopalk ja juhatuse liikme tasu kogusummas 29 500 krooni ning kasutamata puhkuselt arvestatud ja kuludesse kantud, kuid väljamaksmata puhkusekohustus koos sotsiaalmaksudega summas 24 426 krooni. Arvestatud puhkusetasud kantakse aasta jooksul kuludesse. Sotsiaalmaksu viitvõlad on arvutatud väljamaksmata palgast.

LISA 7. MAKSUDE ETTEMAKSED JA TAGASINÕUDED NING MAKSUVÕLAD

Maksude ettemaksete ja tagasinõuete ning maksuvõlgade saldod on kajastatud alljärgnevalt:

	31.12.2007 EEK	31.12.2006 EEK
Maksuvõlad		
Käibemaksu võlg	160 128	47 867
Käibemaksu intressivõlg	9 140	0
Üksikisiku tulumaks	7 203	4 956
Sotsiaalmaks	20 774	14 520
Töötuskindlustusmakse	66	24
Kogumispensioni makse	669	440
Kokku	197 980	67 807

Maksuvõlgade kirjel on kajastatud võlgnevus detsembris 2007 deklareeritud maksudest, mille maksetähtajad olid jaanuaris 2008, mil need ka tasuti. Käibemaksu võlg tasuti mai 2008.

LISA 8. MITMESUGUSED TEGEVUSKULUD

Sihtasutuse tegevuskulu jaguneb järgnevalt:

	2007 EEK	2006 EEK
Rajaehitused	1 270 049	1 516 755
Kunstlumetootmine	277 569	132 017
Transpordikulud	191 321	157 375
Reklaamikulud	102 281	72 407

Radade hooldus	79 128	204 543
Muud tegevuskulud	73 166	104 927
Töö- ja esindusriietus	48 959	94 515
Projekteerimistööd	25 000	219 609
Koolitus	21 541	0
Seadmed	1 824	101 475
Kokku	2 090 838	2 603 623

LISA 9. JAGATUD TOETUSED

Sihtasutuse poolt antud toetused jagunevad järgnevalt:

	2007 EEK	2006 EEK
Rakvere Spordikeskus	200 000	0
MA Viljandi Spordikeskus	200 000	0
Tartu Suusaklubi MTÜ	0	170 000
Mammaste Spordikeskus	0	644 873
Kokku	400 000	814 873

LISA 10. MÜÜGITULU

Müügitulu jaguneb EMTAK tegevusalade lõikes järgnevalt:

	2007 EEK	2006 EEK
Spordirajatiste käitus, kood 93111	612 274	678 681
Kokku	612 274	678 681

LISA 11. BILANSIVÄLISED JA TINGIMUSLIKUD KOHUSTUSED

Seisuga 31. detsember 2007 on bilansiväliseks tingimuslikuks kohustuseks Võru Vallavalitsusega sõlmitud kavatsuste protokoll (07.03.2006), millega SA Eesti Terviserajad kohustub osalema Võru Linnavalitsuse poolt EAS "Piirkondade konkurentsivõime tugevdamise väikeprojektide programmile" esitatavas projektis "Kubja matka- ja liikumisradade võrgustiku rajamine" kaasfinantseerijana summas 341 340 krooni. Kuna SA Eesti Terviserajad otsus toetuse jagamise kohta sõltub põhifinantseeringu saamisest terviseraja valgustuse väljaahitamiseks Võru linna ja tema partnerite poolt, siis sellest tulenevalt on antud kohustus

SA EESTI TERVISERAJAD

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

31. DETSEMBRIL 2007 LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA

tingimuslik ja realiseeritakse Sihtasutuse poolt peale taotlejapoolsete finantseerimiskohustuste realiseerumist. Sihtasutuse juhataja hindab nimetatud tingimusliku kohustuse realiseerumist tõenäoliseks.

LISA 12. TEHINGUD SEOTUD OSAPOOLTEGA

Osapooli loetakse seotuks juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole äriotsustele, sealhulgas asutajaid, juhatajat ja nõukogu liikmeid, nende pereliikmeid ja ettevõtteid, mille üle eelpool loetletud isikud omavad kontrolli või olulist mõju.

Sihtasutuse tehingud teenuste ja kaupade osas olid seotud osapooltega alljärgnevad:

		seotus	2007 EEK	2006 EEK
Osutatud teenused				
MTÜ Eesti Suusaliit	juhatuse esimees Jaanus Pulles		507 000	64 920
Ostetud teenused				
MTÜ Eesti Suusaliit	juhatuse esimees Jaanus Pulles		16 000	28 132
AS Toidutorn	juhataja Jaanus Pulles		6 672	22 182
Kokku			22 672	50 314
Antud toetus				
Tartu Suusaklubi	juhatuse liige Jaanus Pulles		0	170 000
Saadud				
mittesihotstarbeline toetus				
MTÜ Eesti Suusaliit	juhatuse esimees Jaanus Pulles		0	250 000
AS Eesti Energia	nõukogu liige Sandor Liive		1 400 000	0
AS Hansapank	nõukogu liige Erkki Raasuke		2 500 000	5 200 000
AS Merko Ehitus	nõukogu esimees Toomas Annus		2 500 000	2 299 997
Kokku			6 400 000	7 749 997
Võetud laenu tagastamine				
AS Merko Ehitus	nõukogu esimees Toomas Annus		0	500 000
Kapitalirendilepingute tagasimaksed				
AS Hansa Liising Eesti, vt. ka lisa 4 ja lisa 5	nõukogu liige Erkki Raasuke		1 072 299	1 038 960
Intressikulud				
AS Merko Ehitus	nõukogu esimees Toomas Annus		0	1 667
AS Hansa Liising Eesti	nõukogu liige Erkki Raasuke		33 343	66 123
Kokku			33 343	67 790

Ostetud põhivara

MTÜ Eesti Suusaliit	juhatuse esimees Jaanus Pulles	0	65 000
---------------------	--------------------------------	---	--------

Saldod seotud osapooltega on kajastatud järgnevalt:

	seotus	31.12.2007 EEK	31.12.2006 EEK
Arvelduskonto AS-is Hansapank	nõukogu liige Erkki Raasuke	1 298 173	605 361
Laenukohustused			
AS Hansa Liising Eesti	nõukogu liige Erkki Raasuke	0	1 072 299
Kokku		<u>0</u>	<u>1 072 299</u>

SA EESTI TERVISERAJAD

JUHATAJA JA NÕUKOGU ALLKIRJAD 31.12.2007 LÕPPENUD MAJANDUSAASTA ARUANDELE

Juhataja on 30. mail 2008 koostanud SA Eesti Terviserajad tegevusaruande ning raamatupidamise aastaaruande.

SA Eesti Terviserajad nõukogu on juhataja poolt esitatud majandusaasta aruande, mis koosneb tegevusaruandest ja raamatupidamise aastaaruandest ning audiitori järeldusotsuse läbi vaadanud ja kinnitanud.

Majandusaasta aruande allkirjastamisega kinnitavad juhataja ja kõik nõukogu liikmed majandusaasta aruandes esitatud andmete õigsust.

Nimi	Ametinimetus	Allkiri	Kuupäev
Jaanus Pulles	juhataja	/allkiri/	30. mai 2008
Toomas Annus	nõukogu esimees	/allkiri/	30.06.2008
Erkki Raasuke	nõukogu liige	/allkiri/	30.06.2008
Sandor Liive	nõukogu liige	/allkiri/	30.06.2008

SÕLTUMATU AUDIITORI JÄRELDUSOTSUS

Deloitte

AS Deloitte Audit Eesti
Ressursikeskus 2
10110 Tallinn
Eesti

Tel: +372 660 0900
Faks: +372 640 6555
www.deloitte.ee

Reg. nr. 10087910

SÕLTUMATU AUDIITORI JÄRELDUSOTSUS

SA Eesti Terviseuuringad nõukogu:

Olume auditeeritud lehekülgedel 7 kuni 21 sisaldas SA Eesti Terviseuuringad raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb bilansist seisuga 31. detsember 2007, neto- ja kompleksi lõppedel arveldamata kohta koostatud rahade-kulude arvestused, pööratud muutuva arvestuse ja rahavahetuste arvestused, ulatusel arvestuspõhised kassavõtted ja muudest selgitavatest lisadest.

Järeljärele uuritud raamatupidamise aastaaruande koostamise viisi:

Järeljärele uuritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esituse viisi kohta SA Eesti Terviseuuringad raamatupidamise aastase ja Raamatupidamise Toetuskassa juhenditega. Järeljärele uuritud hulk kaheldavatel kohtadel ka sellele riskivõimalikele süsteemile tuginevate, kehtestatud ja rakendatud, mis tagab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esituse ilma peitumise või eksitavuse tulemuste ulatusel vigadeta. Järeljärele uuritud on ka vajadusest arvestuspõhiste valimise ja rakendamise ning põhjendatud raamatupidamislike hinnangute andmise.

Auditorit rõhutada:

Meie vastutuse arvamus on, mida avaldame nimetatud raamatupidamise aastaaruande kohta meie auditi põhjal. Viimane on meil läbi teinud rahavahetuste auditeerimisstandarditega. Need standardid nõuavad, et me järgime nõukogu poolt ning planeerime ja viime auditi läbi raamatupidamislike kindluse ajakohase, et raamatupidamise aastaaruande ei sisalda olulisi vigasid.

Audit hõlmab protseduuride läbiviimist eesmärgiga saada tõendusmaterjali raamatupidamise aastaaruande esitatud arvelduste ja avaldatud informatsiooni kohta. Soovitatavad auditi protseduurid sõltuvad auditi hinnangust, sealhulgas hinnangust riskide, et raamatupidamise aastaaruande võib sisaldada olulisi vigasid, mis tulevad peitumise või eksitavusest. Nimetatud riski hindamisel, eesmärgiga planeerida ajakohased auditi protseduurid, võib auditi arvamus raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esituse tagamiseks vähendada juurutatud riskivõimalikust, kuid ei anna hinnangut selle välistamise kohta. Audit hõlmab ka kaasaegset arvestuspõhiste ajakohasuse ja juhataja poolt antud raamatupidamislike hinnangute põhjendatuse ning raamatupidamise aastaaruande üldise esituse hindamist.

Usume, et meie kogunud auditi tõendusmaterjal on piisav ja ajakohane arvamus avaldamiseks.

Arvamus

Olume soovikohal, et raamatupidamise aastaaruanne kajastab ulatusel oma õigust ja õiglaselt SA Eesti Terviseuuringad Raamatupidamise seaduse 31. detsember 2007, arveldamata tulemit ja rahavahetuste kohta SA Eesti Terviseuuringad raamatupidamise aastase ja Raamatupidamise Toetuskassa juhenditega.

Vello Hiltse
Vastuvõetud auditi
30. juuni 2008

AS Deloitte Audit Eesti

Audit: The Corporate Governance Review

Member of
Deloitte Global Network

Majandusaasta aruande allkirjad

Sihtasutus Eesti Terviserajad (registrikood: 90008821) 01.01.2007 - 31.12.2007
majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Jaanus Pulles (Juhatuse liige) - kinnitanud 11.07.2008